Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 214. Braşovŭ, Joi 29 Septemvre (11 Octomvrie) 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvrie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe şése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe şése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 27 Septemvrie v.

In dilele trecute amŭ publicatŭ unŭ raportŭ despre activitatea reuniunei de maghiarisare „Szecheny" din comitatulŭ Sătmarului.

O foiă unguréscă, sciindŭ bine că neadevĕrulu nu mai are trecere, s'a vĕdutŭ silită sĕ spună curatŭ, că scopulŭ acestei reuniuni este: *cultura maghiară, propagarea patriotismului maghiarŭ* şi în cele din urmă *maghiarisarea.*

Mijlócele, de care se folosesce acéstă reuniune ca sĕ-şi ajungă scopulŭ, suntŭ ca ale tuturorŭ kulturegyleturilorŭ: premiarea învĕţătorilorŭ şi şcolarilorŭ românĭ, carĭ arată progrese, unii în propunerea, alţii în învĕţarea limbei maghiare; ajutorarea şcolarilorŭ sĕracĭ, carĭ învaţă în şcólele ungurescĭ; cursurile de séra pentru învĕţarea limbei maghiare; bibliotecile portative compuse din cărţĭ ungurescĭ orĭ póte şi românescĭ, dér care le convinŭ maghiarisatorilorŭ; asilurĭ orĭ grădinĭ de copii, unde se învaţă limba şi cântece ungurescĭ.

In acéstă lucrare de desnaţionalisare, reuniunea e ajutată de organele guvernului şi ale comitatului, precum şi de preoţii maghiarĭ catolicĭ şi reformaţĭ.

Reuniunea se laudă în raportulŭ sĕu, că prin cursurile de séră şi prin asilurile de copii mai alesŭ, maghiarisarea ar fi făcutŭ progrese surprindĕtóre.

Uneltirile acestei reuniunĭ sunt din cele mai condamnabile şi nu trebue sĕ ne mirămŭ décă, cum se spune în raportŭ, autoritatea nóstră bisericéscă şi şcolară din Sătmarŭ, îngrijită de acéstă diavoléscă vĕnătóre de suflete românescĭ s'a vĕdutŭ silită sĕ ia mĕsurĭ, pentru ca sĕ paraliseze încâtva acéstă lucrare de subminare a naţionalităţii române, şi prin acésta a şcólei şi a biseribei române.

Se vede însĕ, că mĕsurile luate de autoritatea nóstră scolară şi bisericéscă nu suntŭ destulŭ de energice, căcĭ décă reuniunea a încetatŭ a mai publica concursurile sale de premiare, în schimbŭ retrasă dela lumina dilii, continuă a premia la întunerecŭ, stăruesce în uneltirile sale pe ascunsŭ, cumpĕrândŭ sufletele învĕţătorilorŭ slabĭ de ângerŭ şi ale nevinovaţilorŭ copii seduşĭ de darurile duşmanilorŭ nemului lorŭ.

Intrebămŭ acum: décă autoritatea şcolară „valahă, cum o numesce raportorulŭ reuniunei din vorbă, a găsitŭ cu cale sĕ opréscă pe învĕţătorii fără inimă cătră neamulŭ lorŭ d'a primì premiile publicate la concursŭ, nu găşesce óre totŭ aşa de cu cale a'i opri d'a primi şi premiile date în ascunsŭ, pentru cursurile de séră? Căcĭ nu putemŭ admite, că unei autorităţĭ şcolare energice i'ar pute scăpa din vedere acéstă vĕnătóre de maghiarisare, după ce însăşĭ reuniunea îi deschide ochii şi'i arată îndrăşneţa sa procedere!

Şi cum e cu putinţă, ca Românii de inimă din Sătmarŭ sĕ nu le deschidă ochii părinţilorŭ acelorŭ copii traşĭ în cursă, sĕ nu'i lumineze asupra scopurilorŭ reuniunei ungurescĭ? Cum e cu putinţă, sĕ-i lase a'şĭ înstreina, de sigurŭ fără sĕ scie ce facŭ, copii dela sînulŭ lorŭ, a'i înstreina cu timpulŭ, prin uneltirile duşmanilorŭ noştri, de limba şi naţionalitatea lorŭ, şi mai târdiu de şcóla şi biserica lorŭ?

Noi credemŭ că nevinovaţĭ sunt părinţii copiilorŭ cădutĭ în cursa maghiarisărei, şi tótă rĕspunderea cade asupra bărbaţilorŭ noştri cu carte, asupra autorităţilorŭ nóstre şcolare şi bisericescĭ, carĭ nu tragŭ la dare de sémă înaintea opiniunei publice a poporului românŭ pe învĕţătorii deveniţĭ unelte ungurescĭ, carĭ nu deschidŭ ochii nevinovaţilorŭ părinţĭ, spunêndu-le că 'şĭ sapă mormêntulŭ lorŭ şi alŭ copiilorŭ lorŭ.

Părinţilorŭ, carĭ au copii la şcólă, le dicem: deschideţi-vĕ ochii şi nu vĕ lăsaţĭ a fi amăgiţĭ de darurile ce le dau copiilorŭ voştri reuniunile de maghiarisare, căcĭ darurile duşmanilorŭ voştri suntŭ otrăvurĭ, carĭ vĕ ucidŭ limba şi naţionalitatea vóstră românéscă, suntŭ mine carĭ distragŭ din temelii şcóla şi biserica vóstră românéscă!

Sĕrbătorile iubilare în Năsĕudŭ.

(Raportŭ specialŭ alŭ „*Gazetei Transilvaniei*")

O sută douĕ-decĭ şi cincĭ de anĭ suntŭ de când Românii libertinĭ de pre Valea-Someşului din prea graţiosulŭ mandatŭ alŭ Impĕrătesei-Regine de fericită memoriă *Maria Teresia* au fostŭ chemaţĭ a depune jurămêntulŭ de supunere şi alipire cătră înaltulŭ Tronŭ alŭ Habsburgilorŭ şi spre fericirea şi apĕrarea patriei formândŭ unŭ regimentŭ pedestru de graniţă numitŭ: *alŭ II-lea regimentŭ romanescŭ de graniţă Nr. 17*, (Zweites Walacher-Grenz-Infanterie-Regiment) cu simbolulŭ: **Virtus romana rediviva.**

Distinsu-s'a acestŭ regimentŭ românescŭ prin vĕrtuţile sale militare şi prin negrăitele sale biruinţe sĕvêrşite pe câmpiile Europei; destinsu-s'a acestŭ regimentŭ prin spiritulŭ de ordine şi de supunere faţă cu Inaltulŭ Tronŭ; distinsu-s'a acestŭ regimentŭ prin *iubirea* de patriă, atragêndŭ asupra-şĭ admiraţiunea lumei şi încrederea Tronului. Dovadă tuturorŭ acestora servesce deosebita distingere ce i s'a făcutŭ prin decorarea stégului sĕu cu marea medaliă de aurŭ cu chipulŭ Majestăţii Sale prea iubitului nostru Monarchŭ Franciscŭ Iosifŭ I şi cu inscripţiunea: **„Für standhaftes Ausharren in der beschwornen Treue im Iahre 1848."**

Etă în scurtŭ istoriculŭ unui regimentŭ românescŭ, care în analele istorice ale monarchiei nóstre ocupă unulŭ dintre cele mai măreţe locurĭ şi una din cele mai frumóse pagine.

Cine nu ar povestì cu dragŭ despre bravura acestui regimentŭ? Şi cine nu ar povestì cu dragŭ despre o gloriă, care nicĭ-odată nu îmbĕtrânesce, nicĭ-odată nu se dă uitării, şi care asemenea bradului de munte rĕmâne îmbrăcată totŭ cu acea colóre, asemenea finicului totŭ cu acea înălţime, şi asemenea granitului totŭ cu acea tăriă şi trăiniciă.

Acéstă gloriă este asemenea unei serbătorĭ plină de veseliă, frumósă şi desmerdătóre.

Acéstă gloriă este asemenea cristalinului isvorŭ de munte din care cu câtŭ mai cu însetoşare bei, cu atâtŭ mai multŭ te recorescĭ, cu atâtŭ mai multŭ o dorescĭ şi cu atâtŭ mai vĕrtosŭ stai sĕ nu te desparţĭ de ea.

Gloria a trecutŭ glorificându-se în gloriă.

La a. 1851 din îndurarea părintéscă a Monarchului nostru Franciscŭ Iosifŭ I. regimentulŭ alŭ II. românescŭ de graniţă se desfiinţéză, ér totŭ în acelŭ timp bravii grăniţerĭ luându-şĭ **adio** dela Marte, cu profundă veneraţiune şi cu credinţa în Dumnedeu sĕ îndréptă sub pacĭniculŭ şi liniştitulŭ scutŭ alŭ Minervei.

Acolo unde este voinţă şi statornicià de ferŭ, acolo unde munca este susţinută cu braţe neobositóre, succesele asemenea unui câmpŭ înfloritŭ în dimineţele de primăvéră aparŭ vĕdêndŭ cu ochii, fără de a pute aduce meritósele laude singuraticilorŭ individĭ.

Muncit'au grăniţerii muncă dréptă, muncă uriaşă, muncă înaintea căreia trebue sĕ te închinĭ, şi cu cutremurŭ şi umilitŭ glasŭ sĕ dicĭ: Onóre, laudă şi vecĭnică fericire ţie pururea neuitată generaţiune, care ai fostŭ alésă de Dumnedeu, ca sĕ pui temelii nerestŭrnabile urmaşilorŭ tĕi!!

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

UNICA VACĂ.

(O esecuţiune, casŭ de dreptŭ în adevĕrŭ întêmplatŭ.)

Unŭ ţĕranŭ sĕracŭ avea o unică vacă, ce prin silinţa sa isbutise sĕ 'şĭ-o cumpere după ostenélă şi cruţare de anĭ de dile. In schimbŭ însĕ peste acéstă unică proprietate a sa cădŭ binecuvêntarea ceréscă, căcĭ vacei îi pria, se îngrăşia şi se rotundia vĕdêndŭ cu ochii şi în fiă-care di dedea multe pătrare de lapte próspetŭ, din care ţĕranulŭ, care se îndestulia cu puţinŭ, se hrănea de ajunsŭ. Lipitŭ de elŭ locuia unŭ altŭ ţĕranŭ, care juca, bea şi chefuia dîua 'ntrégă, până ce 'şĭ prăpădì casă, curte şi cea din urmă vită. Ne mai avêndŭ nimicŭ, îlŭ rodea la inimă, că ţĕranulŭ celŭ casnicŭ de lângă elŭ sĕ hrănea aşa de bine dela unica sa vacă ce o avea, şi se gândì şi se resgândì, cum ar pute ajunge sĕ aibă şi elŭ o văcuţă atâtŭ de bună. Când etă că diavolulŭ împeliţatŭ îi şoptì în ureche: du-te şi ia-o. Şi blăstĕmatulŭ de ţĕranŭ se furişà nóptea în ograda vecinului şi-'i furà vaca. Iute o vêndŭ în orăşelulŭ celŭ mai de-aprópe pe unŭ preţŭ aşa de bunŭ, că din banĭ îşĭ putù cumpĕra totŭ atuncĭ o altă vacă şi 'i mai şi rĕmase o sumă bunicică, ce o bĕù îndată în cârcĭumă. Chefuitŭ şi clătinându-se se duse acasă cu vaca.

Dér nu i-a fostŭ datŭ sĕ se bucure multŭ timpŭ de proprietatea sa, atâtŭ de uşorŭ câştigată. In curêndŭ braţulŭ dreptăţii înhăţà pe hoţŭ, care pentru fapta sa urîtă fù cumplitŭ bătutŭ cu nuiele, prin hotărîre judecătoréscă, şi afară de acésta fù condamnatŭ sĕ plătéscă sĕrmanului ţĕranŭ, căruia îi furase unica vacă ce o avea, 50 de florinĭ în banĭ gata ca despăgubire. Ţĕranulŭ celŭ hoţŭ urla îngrozitorŭ, când îşĭ luà pedépsa, apoi frecêndu-'şĭ de durere părţile bătute ale trupului se duse acasă, îşĭ mulse vaca, bĕù laptele şi la tóte se gândì, numai la plata despăgubirei de 50 de fl. sĕrmanului sĕu vecinŭ nu se mai cugetà. Atuncĭ păgubaşulŭ se duse la judecătorulŭ şi acesta poruncì slujitorului oficiului, ca imediatŭ sĕ 'i secvestreze ţĕranului celui hoţŭ ceea ce are, obiectele secvestrate sĕ le prefacă în banĭ şi sĕ plătéscă din ei bietului păgubaşŭ, după cum prescrie înţeléptа lege. Veselŭ, că în cele din urmă îşĭ capĕtà banii cu carĭ în curêndŭ sĕ-'şĭ cumpere éraşĭ o vacă, bravulŭ ţĕranŭ întrà cu slujitorulŭ în casa ţĕranului celui hoţŭ, care 'i aştepta cu unŭ ultimŭ paharŭ de rachiu lângă elŭ şi cu unŭ zîmbetŭ diavolescŭ. Dér în casa 'ntrégă nu găsiră nimicŭ ce sĕ secvestreze; numai din grajdŭ rĕsuna mugetulŭ vacei de curêndŭ cumpărate, care sta la iesle, umplute fiindŭ din destulŭ cu nutreţulŭ de lipsă pentru timpŭ de douĕ sĕptĕmânĭ.

„Sĕ secvestrămŭ vaca", strigà bietulŭ ţĕranŭ, cuprinsŭ de bucuriă, că în fine a găsitŭ cu ce sĕ se despăgubéscă pentru dauna ce a suferit'o.

Dér slujitorulŭ, mâna legii, se uità cu ochĭ marĭ la elŭ şi dise:

„Ce? Sĕ secvestredĭ unica vacă ce o are şi provisiunea de nutreţŭ pe douĕ sĕptĕmânĭ? Omule ţĭ-ai perdutŭ minţile? Nu cunoscĭ legea dela 10 Iunie 1887, publicată în „Fóia legilorŭ imperiului" (Reichsgesetzblatt) Nr. 74? Departe fiă de mine, de a secvestra o vacă cu lapte orĭ după alegerea debitorului douĕ capre orĭ trei oi împreună cu provisiunea de nutreţŭ şi paie necesare pe timpŭ de douĕ sĕptĕmânĭ pentru întreţinerea şi aşternutulŭ lorŭ. Indĕrĕtŭ, şi lasă-mĕ sĕ raportezŭ, că n'am găsitŭ nimicŭ de secvestratŭ „la debitorulŭ d-tale, dér pentru aceea ai sĕ plătescĭ cheltuielile execuţiunei din punga d-tale."

„Da, însĕ d-le slujitorŭ", îndrăsnì ţĕranulŭ sĕ replice, „şi vaca ce mĭ-a furat'o blăstĕmatulŭ ĕsta şi în loculŭ căreia şĭ-a cumpărat'o pe cea care o are, a fostŭ unica vacă ce o aveam; pentru ce óre sĕ fiă mai multŭ ocrotită vaca

Abdis'a acéstă scumpă și bravă generațiune de denarulŭ ce i se cuvinea pentru grelele servițiĭ ce a prestatŭ Tronului și patriei, menindŭ acelŭ denarŭ spre scopulŭ culturei nepoțilorŭ și stranepoțilorŭ din generațiunĭ în generațiunĭ.

Inceputŭ modestŭ — scopulŭ însĕ ajunsŭ

Căcĭ étă: Gloria apare în negrăită și măestósă aureolă.

Anulŭ 1863 este serbătoritulŭ anŭ alŭ tuturorŭ generațiunilorŭ ce vorŭ succede pre recorósele plaiurĭ ale ținutului fostŭ militarŭ.

Nu vomŭ greși, décă vomŭ numi anulŭ 1863 **anulŭ de sĕrbătóre.**

În anulŭ de sărbătóre la 4 Octomvre, care este dĭ sĕrbătorită de întrégă casa domnitóre, de tóte popórele Monarchiei în acéstă dĭ când clopotele sună, când dela altarŭ se înălța sfânta jertfă la Tronulŭ dumnedeescŭ pentru fericita onomastică a monarchului nostru Franciscŭ Iosifŭ I, în acéstă neuitată dĭ, poporațiunea fostă grănițeră serbătoria în capitala regimentului sĕu, în modestulŭ Năsĕudŭ, cu o nespusă bucuriă și cu falnicŭ entusiasmŭ pe Impĕratulŭ-Rege Franciscŭ Iosifŭ I. prin deschiderea gimnasiului numitŭ pentru tóte timpurile: **„Gimnasiulŭ Franciscŭ Iosifianŭ".**

Și timpulŭ a trecutŭ cu anii în necuprinsa vecĭniciă, rĕmas'au însĕ inimĭ marĭ, inimĭ rĕsbitóre, care cu lumina neînserată a minții se pregăteau și pregăteau viitorulŭ.

Simbolulŭ: „*Virtus romana rediviva*" se grava, se gravéză și pururea se va grava cu o neesplicată mândriă în inimile acelora, carĭ crescêndŭ pe acestŭ pămêntŭ din fosta graniță militară s'au încăldĭtŭ sub aripile Minervei adăpânduse din nesărbedĭtulŭ lapte alŭ sciințeĭ și din coptulŭ fructŭ alŭ culturii universale.

Virtutea a reînviatŭ, dér gloria a rĕmasŭ totŭ în apogeulŭ sĕu.

Dintele timpului face minunĭ.

Timpulŭ produce ómenĭ noi, idei nouĕ și aspirațiunĭ marĭ.

Anulŭ serbătoritŭ își pretindea încă o pagină de gloriă.

Anulŭ serbătoritŭ în falnica sa inocență șoptea cu tainic dorŭ inimilorŭ rîvnitóre și dedate cu mărirĭ, unŭ nou gloriosŭ și desmerdatŭ epitetŭ.

După douĕdecĭ și cincĭ de anĭ de nespuse sacrificii și de minunate succese, cei încununațĭ și până acuma cu cununa nevescedĭtă a muncei înălțat'au templu nou Minervei, îmbinândŭ prin dênsulŭ gloria trecutului cu glória viitorului.

Și acuma sĕ ne oprimŭ, și punêndŭ o cunună pre fruntea anului de sĕrbătóre, cu mândriă sĕ-lŭ iubilămŭ și fără fățărnicie sĕ ne deschidemŭ inimile și sĕ întipărimŭ în ele dĭua de 4 Octomvre a anului de sĕrbătóre cu profeticele cuvinte: *Acésta este dĭua care o-a făcutŭ Domnulŭ sĕ ne bucurămŭ și veselimŭ într'ensa.*

Ér' cu aceste profetice cuvinte sĕ trecemŭ la sĕrbătorirea anului iubilarŭ și încungiurațĭ de bucuria pe care o simțimŭ sĕ lăsămŭ viitorimii o modestă radă de lumină, la care uitându-se, cu pietate sĕ'șĭ aducă aminte de dĭua de 4 Octomvre a anului 1888 șĭ cu încredere și mândriă sĕ pășéscă pe calea sĕmĕnată cu florile sciinței și cu dulcile fructe ale adevĕratei culturĭ.

După 25 de anĭ.

La anulŭ 1863, care l am numitŭ *anulŭ de sĕrbătóre*, poporulŭ grănițerescŭ era cuprinsŭ de acea mândriă mare, și de acea bucuriă desfătătóre, care făcù ca bĕtrânulŭ sĕ-șĭ uite povara anilorŭ sei, tinĕrulŭ sĕ se desbrace de sburdalnicia sufletéscă, și cu toții împreună ca unŭ trupŭ sănĕtosŭ și plinŭ de viéță sĕ dea espresiune adevĕratei însemnătățĭ a acestei dile, a dilei de 4 Octomvre.

La 4 Octomvre a anului de sĕrbătorire lipsia însĕ acea flóre, care se numesce mândria și fala viitorului.

Atuncĭ lipsia „tinerimea" cu entusiasmulŭ; lipsia tinerimea cu bucuriile ei. Erau însĕ bĕtrânĭ cu inimĭ tinere, cu fețe rumene, carĭ cu credință în Dumnedeu priviau la *viitorŭ*.

Viitorulŭ apare, tinerimea se ridică și din ogorulŭ cu grase brazde ale sciinții vine și ni se arată o urmă a generațiunei frumósă și puternică, care te îndémnă a privi cu siguritate și fără șovăire ca la o lumină readumbrită și în vecĭ nestînsă, care te conduce pe scara cu nenumĕrațĭ fuștei a viitorului.

Ceea-ce lipsia la anulŭ de sĕrbătóre era din îmbelșugare la anulŭ iubilarŭ. Privitațĭ crinulŭ, privitațĭ rosa?

Unŭ bobocelŭ apare adĭ, unulŭ apare mâne, pentru ca alaltă-mâne ochiul sĕ se desmerde de frumseța plină de maiestațe a rămurelelorŭ, carĭ se simtŭ umilite de ușóra povară ce pórtă pe ele.

Intocmai așa de pe modestele bance ale gimnasiului românescŭ din Năsĕudŭ au apărutŭ într'unŭ timpŭ relativŭ fórte scurtŭ atâțĭ și atâțĭ bobocei drăgălașĭ, carĭ asociându-se ghirlandei ce pórtă geniulŭ nostru naționalŭ pe fruntea sa senină, siliau pe privitorulŭ nepreocupatŭ, ca plinŭ de uimire sĕ exclame: *„Fericițĭ cei-ce v-au nutritŭ, fericițĭ cei-ce v-au cultivatŭ, și de trei orĭ fericițĭ, cine vĕ pórtă pe frunte!!"*

După 23 de anĭ de neobosită muncă, ajuns'au Românii din fosta graniță militară, ca sĕ ridice templu sfântŭ și neperitorŭ sacrei Minerve!

După 25 de anĭ de cultivare într'unŭ modestŭ edificiu în care odată vețuiau fiii lui Marte, ajuns'au grănițerii ca pentru tóte timpurile sĕ cultive pe Minerva acolo, unde inima lorŭ cu multă rîvnă și nebiruită stăruință a gânditŭ și a asudatŭ.

Și acum, după 25 de anĭ se cade sĕ ne închinămŭ numai fiilorŭ lui Marte și odraslelorŭ Minervei.

Și ne ridicămŭ apoi fruntea, și cu inima deschisă, cu sufletulŭ neprihănitŭ și cu bucuriă nefățărită sĕ ne amestecămŭ în toiulŭ veseliei generale, scoțêndŭ din tóte inimile scumpele mărgăritare ale suvenirului ce păstréză din cele ce au vĕdutŭ și au auditŭ în Năsĕudŭ în dilele de 3 și 4 Octomvre ale anului 1888, ale anului iubilarŭ.

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

In dilele trecute, autoritatea din *Teresianopole* fù încunosciințată, că Archiducele Carol Ludovic va visita și acestŭ orașŭ, ca sĕ vadă întocmirile reuniunei „Crucei roșii" de acolo. Unŭ înaltŭ demnitarŭ înființase în acelŭ orașŭ o reuniune filială, fără sĕ se mai facă ceva pentru ea. Ce era sĕ arate în astfelŭ de împrejurărĭ Alteței Sale? Respectivele cercurĭ făcură ce făcură și arătară Archiducelui unŭ spitalŭ cu 5 paturĭ și cu personalulŭ corĕspundĕtorŭ. Étă, după „Pesti Hirlap", cum s'a făcutŭ lucrulŭ: Cu câteva dile înainte de sosirea înaltului óspe, conducĕtorii reuniunei, cu sprijinulŭ autorității orășenescĭ, închiriară o localitate într'o casă nouă cu douĕ caturĭ. Se aduseră din spitalele orășenescĭ paturĭ și alte lucrurĭ necesare, se închirià cu 2 fl. unŭ „bolnavŭ", care fù aședatŭ în celŭ mai mare patŭ ca soldatŭ rănitŭ pentru patriă. Archiducele fù fórte mulțămitŭ de spitalŭ, credêndŭ că esistă de decĭ de anĭ și'șĭ esprimà recunoscința sa. „Bolnavulŭ", care se simția fórte bine în noulŭ spitalŭ, trebuì sĕ fiă datŭ afară cu puterea. Cum plecà Archiducele, nu mai rĕmase nicĭ urmă de spitalŭ.

Mai credea Potemkin sĕ aibă atâtŭ de credincioșĭ imitatorĭ în Ungaria?

*
* *

In 3 Octomvre n., societatea istorică și archeologică a comitatului *Hunedóra* 'șĭ-a ținutŭ în Deva ședința sa lunară. Intre altele, Dr. Franz Solyom Fekete a cetitŭ unŭ tractatŭ despre *colonisarea Românilorŭ*, fiindŭ „întregitŭ" de Hunfalvy. Paul Kiraly a cetitŭ unŭ tractatŭ despre *espedițiunea de cucerire a lui Traianŭ*, și Oskar Mailand despre *blăstĕmulŭ la Românĭ.*

De sigurŭ că vorŭ fi fostŭ *interesante*! Póte că se va fi descoperitŭ că Traianŭ a fostŭ Maghiarŭ.

*
* *

Profesorulŭ *Alfred de Domassewsky* din Heidelberg, întorcêndu-se dintr'o călĕtoriă scientifică ce a întreprins'o în Albania, s'a opritŭ în Brașovŭ ca sĕ vadă drugii de aurŭ găsițĭ la Crasna și păstrațĭ acum la oficiulŭ r. de dare și sĕ'i descrie pentru marea lucrare a inscripțiunilorŭ latine de Mommsen.

*
* *

Unŭ *funcționarŭ* de aci aflătorŭ în serviciulŭ statului a provocatŭ la *duelu* pe unŭ colegŭ alŭ sĕu pentru unŭ schimbŭ de vorbe ce l'au avutŭ în cancelariă. Celŭ provocațŭ, avêndŭ în vedere asprimea legii, făcù arătare procurorului. Probabilŭ că se va face cercetare disciplinară.

*
* *

„Epoca" scrie: „Aflămŭ din sorginte sigură, că d-lŭ *Iuliu C. Săvescu*, studentŭ, ar fi descoperitŭ unŭ *nou mijlocŭ de mișcare*, de o forță și viteză multŭ mai mare decâtŭ a celorŭ obținute prin vaporĭ și electricitate, fără a întrebuința vre-unŭ combustibilŭ, ceea ce constitue unŭ câștigŭ materialŭ imensŭ și unŭ pasŭ colosalŭ în industriă. Noulŭ aparatŭ produce mișcarea continuă și tótă cheltuiala se resumă numai în fabricarea lui. Indată ce d. Săvescu va găsi capitalulŭ necesarŭ, va pune în practică noua sa invențiune."

*
* *

S'a hotărîtŭ ca *medicii militarĭ din armata română*, carĭ n'au căpătatŭ încă titlulŭ de doctorŭ, până în doi anĭ sĕ depue esamenulŭ de doctoratŭ. După acestŭ terminŭ, dênșii nu vorŭ mai puté figura în armată.

*
* *

Venitulŭ căilorŭ ferate române pe luna Augustŭ a. c. este de 3.253.314 lei, mai multŭ cu 1.184.989 lei decâtŭ în luna Augustŭ anulŭ trecutŭ, 1887.

*
* *

„Românulŭ află, că primăria din Iașĭ a votatŭ unŭ creditŭ de 2.568 lei pentru a se face unŭ grilaj de fierŭ împrejurulŭ statuei lui *Mironŭ Costinŭ.*

*
* *

Dumineca *se deschidŭ în România ședințele sinodului.* M. S. Regele va asista la deschidere, care se va face cu o deosebită solemnitate.

*
* *

Culesulŭ viilorŭ în România dă resultate satisfăcĕtóre. In județulŭ *Putna* s'a constatatŭ, că mustulŭ conține cu $1^1/_2\%$ mai multŭ zaharŭ ca celŭ din anulŭ trecutŭ și are o tăriă mai mare cu $2^1/_2$ grade. Mulțĭ afirmă, că în România vinulŭ de ĕstŭ timpŭ va fi superiorŭ celui din 1872.

Legea contra streinilorŭ în Francia și pressa germană.

„Gazeta Germaniei de Nord" scrie următórele în articolulŭ sĕu de fondŭ:

Francia oficială a începutŭ a lua mĕsurĭ contra năvălirei străinilorŭ. In privința motivelorŭ, carĭ au determinatŭ acéstă mĕsură, trebue sĕ ne mărginimŭ numai la presupunerĭ. D'acum înainte orĭce Prusianŭ, care va trece granița în Franța, va trebui sĕ dică, că trece din domeniulŭ civilisațiunei în acela alŭ barbariei și nu va avé dreptulŭ sĕ se plângă décă va fi în conflictŭ cu obiceiurile sĕlbatice ale poporului țĕrii în care se duce. Articolele 4 și 5 din decretŭ dau dreptulŭ guvernului francesŭ de a expulsa unŭ mare numĕrŭ de strĕinĭ, de a le causa ruina lorŭ comercială, pentru că nu toțĭ strĕinii potŭ sĕ-șĭ procure într'o lună actele cerute.

„Tagblatt" aprețiază asemenea în modŭ defavorabilŭ decretulŭ și dice că e făcutŭ în spiritulŭ d-lui de Puttkamer.

„Gazeta de Voss" blaméză decretulŭ privitorŭ la străinii, carĭ locuescŭ în Francia, recunoscêndŭ însĕ în acelașŭ timpŭ, că mĕsurile luate în Alsația și Lorena contra Francesilorŭ nu dau Germaniei dreptulŭ a se plânge de mĕsurile ce se iau în Francia.

Sosirea prințului de Galles în România.

Mercurĭ, 21 Septemvre, M. S. Regele, la órele 9 diminéță, s'a dusŭ la gara de Nordŭ în Bucurescĭ pentru a primi pe A. S. Regală Principele de Galles, care sosea cu trenulŭ dela Vărciorova.

La gară se aflau toțĭ miniștrii, d. prim-președinte, președinții de secții, membrii și d. procurorŭ alŭ înaltei curțĭ de casațiă, d-nii membrii ai curței de compturĭ, rectorulŭ Universităței, președinții și membrii curței de apelŭ, d. primarŭ alŭ Capitalei în capulŭ consiliului comunalŭ, d. prefectŭ alŭ poliției, directorii diferitelorŭ ministere, directorii Băncei Naționale, precum și unŭ însemnatŭ numĕrŭ de notabilĭ.

Pe peronŭ se găseau asemenea toțĭ d-nii generalĭ și oficerii superiorĭ din garnisónă, aședațĭ la aripa dréptă a gardei de onóre ce avea drapelŭ și musică. Garda, la sosirea Regelui, i-a datŭ onorurile cuvenite. Mai era față și Legațiunea englesă în frunte cu Sir Frank Lascelles, care se grăbĭ a saluta pe Majestatea Sa.

La 9 jum., trenulŭ ce conducea pe Alteța Sa Regală întrà în gara de Nord, ce era acoperită de verdéță și drapele, printre carĭ fâlfăiau și colorile Marei-Britanie.

Garda de onóre presintà armele, ér musica intonà imnulŭ naționalŭ englesŭ. Regele primì la coborîrea sa din trenŭ pe Principele de Galles; Majestatea Sa și Alteța Sa Regală se îmbrățișară cu cordialitate.

După ce Regele trecù cu Augustulŭ sĕu óspe peĭ dinaintea frontului gardei, îi presintă tóte persónele aflate față; apoi se îndreptară către trăsura de gală înhămată cu 4 cai, și luară loc într'ênsa în mijloculŭ urărilorŭ pline de entusiasmŭ a unei mulțimĭ de lume din tóte stratele societăței, care se mândrea de a vedea în capitala României ca óspete alŭ Suveranului nostru pe moștenitorulŭ Corónei Engliterei.

Orașulŭ ca și gara erau împodobite cu stégurĭ române și englese si Augustele persóne străbătură stradele până la palatŭ, salutate din tóte părțile cu respectŭ și bucuriă.

Când trăsura regală intrà în curtea palatului isbucniră uralele lumei ce era de față; ér musica intonà imnulŭ naționalŭ britanicŭ. Suveranul nostru și Alteța Sa regală se coborîră la scara de onóre a palatului, unde fură primițĭ de Casa regelui, care, cu acestŭ prilegiu, fuse presentată Alteței Sale regale.

După acésta, la orele 10 jum. A. S. R. principele de Galles primì colonia britanică din Bucurescĭ; la orele 11 jum. merse împreună cu regele de visită pe I. P. S. S. Metropolitul primat, și apoi după ce străbătură mai multe strade ale capitalei falnicŭ decorate cu drapele, s'au dusŭ la Cișmegiu, unde la intrare fură primițĭ de d-nii miniștri, de d. primarŭ și consiliulŭ comunalŭ. După aceea, fură condușĭ prin grădină la unŭ frumosŭ pavilionŭ, făcutŭ din tóte uneltele trebuinciόse pentru instalarea și a-

---

lui d'a nu i-se lua pe cale cinstită, decâtŭ a mea care n'a fostŭ ocrotită d'a nu mi se lua pe cale necinstită?

„Ah, ce," dise slujitorulŭ, „tocmai asta e finețea legii celei nouĕ, pe care n'o póte pricepe numai decâtŭ fiece țĕranŭ," și lăsà locului pe țĕranŭ, care rĕmase înmărmuritŭ. Apoi dând din cap, o luà spre casă, când étă că scriitorulŭ neautorisatŭ (Winkelschreiber) alŭ locului, care, fiindcă nu avea nimicŭ de legalisatŭ, trecea p'acolea fără nicĭ o trébă, îlŭ trase de mânecă și-i dise:

„Prietine, da nu fi așa de prostŭ, fură'i și tu acum blăstĕmatului vaca și schimb'o cu alta, atuncĭ n'o sĕ-țĭ pótă face elŭ *ție* nimicŭ, și legea ițĭ ocrotesce atuncĭ și ție unica vacă ce o ai."

Décă țĕranulŭ a urmatŭ acestŭ sfat și așa a ajunsŭ sĕ fiă ocrotitŭ de lege, despre acésta nimenea n'a pututŭ afla ceva hotărîtŭ. *Nfrpr.*

ducerea apei. Aci se afla I. P. S. S. Metropolitulŭ primatŭ, încongiuratŭ de înaltulŭ clerŭ, venitŭ pentru sfinţirea apelorŭ ce va avé sĕ se introducă în capitală.

Serviţiulŭ divinŭ sfârşindu-se, Maiestatea Sa şi Augustulŭ sĕu óspe se întórse la palatŭ, unde la 12 şi jum. se dete unŭ dejunŭ.

După dejunŭ, Alteţa Sa regală mulţămì d-lui primarŭ pentru strălucita şi simpatica primire ce-i făcuse Bucureşcii.

Apoi, la orele 2 şi jum., regele şi Alteţa Sa regală merseră la gara de Nordŭ, de unde, cu unŭ trenŭ specialŭ, porniră spre Sinaia, însoţiţĭ de suite, precum şi de membrii legaţiunei Britanice.

La orele 5 şi 23 minute, trenulŭ regalŭ sosì în gara Sinaiei, ce era îmbrăcată în verdéţă şi înţesată de lume. M. S. regina şi A. S. principele de Wied se găseu aci pentru a primi pe alteţa sa regală, care, coborîndu-se din vagonŭ, sărută mâna graţiósei nóstre suverane.

După aceea, regele, însoţitŭ de înaltulŭ sĕu óspe, trecŭ pe dinaintea gardei de onóre aşeḑată pe peronŭ, care presentà armele, pe când musica militară intona imnulŭ naţionalŭ englesŭ. La aripa dréptă a gardei se afla comandantulŭ batalionului cu întregŭ corpulŭ sĕu oficerescŭ.

Intre persónele ce veniseră a întâmpina pe a. s. r. principele de Galles se aflau d. ministru alŭ Statelorŭ-Unite cu d-na şi d-şórele, d. ministru alŭ Germaniei, d. Vlasov, ataşatŭ alŭ legaţiunei imperiale ruse, cu d-na Vlasov, d. Lvof, ataşatŭ la aceeaşĭ legaţiune, d. căpitanŭ Schneider, ataşatŭ militarŭ alŭ Austro-Ungariei, cu d-na Schneider. După ce tóte aceste persóne fură presintate alteţei sale regale, regina luà locŭ într'o trăsură cu înaltulŭ sĕu óspe, ér regele în alta cu A. S. principele de Wied şi urmatŭ de suitele lorŭ merseră la castelulŭ Peleşŭ. La órele 7 se dete unŭ prânḑŭ. In timpulŭ mesei o musică militară cânta în curtea de onóre a castelului.

După prânḑŭ câte-va persóne aflate în Sinaia fură învitate la ceaiu.

M. S. regina bine-voì a presinta alteţei sale regale pe dómnele, şi M. S. regele pe domnii ce erau învitatĭ; ér la órele 11, Maiestăţile Lorŭ împreună cu A. S. principele de Galles şi cu A. S. principele de Wied se retraseră în apartamentele lorŭ. *„Monitorulŭ Oficialŭ“*

Intêmplărĭ diferite.

Muşcaţĭ de lupŭ turbatŭ. Cetimŭ în „Telegrafulŭ“ din Bucurescĭ: Unŭ lupŭ turbatŭ, eşit între comunele Chiojdu şi Cătina din plaiulŭ Buzĕu (în România), a muşcatŭ 13 indiviḑĭ pe care i-a întêlnitŭ în drumulŭ sĕu şi vre-o 10 cânĭ cu care s'a luptatŭ asmuţiţĭ asupra lui. Intre persónele muşcate suntŭ şi 3 femei. Mai tóte muşcăturile suntŭ la capŭ; la o femee o ţîţă este ruptă. Muşcăturile pe obrazŭ, la gâtŭ, pe craniu suntŭ atâtŭ de adâncĭ, încâtŭ mai toţĭ aceştĭ nenorociţĭ suntŭ cu totulŭ desfiguraţĭ, cu craniurile despoiate de pele şi în prada celorŭ mai crude durerĭ. Un fiu, care sărise în ajutorulŭ mumei sale atacată şi unŭ ciobanŭ, abia au scăpatŭ cu viéţa prin ajutorulŭ cânilorŭ care se înhăţase la luptă cu fiara. Organisându-se o gónă cu arme pentru omorârea acestei fiare, nu putù isbuti, luândŭ drumul spre Siriu şi perḑêndu-se în pădure; a doua ḑi însĕ lupulŭ care se pornea totŭ spre locurile locuite, întêlnind la hărăstrău din comuna Siriu trei sătenĭ se năpusti asupra lorŭ şi sfâşià la capŭ pe unulŭ dintrênşii, ceilalţĭ doi avênd timpulŭ sĕ se armeze cu topóre ilŭ atacară cu curagiu şi isbutiră sĕ-lŭ omóre. Medicul primarŭ alŭ judeţului a mersŭ îndată la faţa locului şi cu o asiduitate demnă de laudă a datŭ primele ajutóre pacienţilorŭ, pansândŭ rănile şi estragêndŭ veninulŭ din ele. Sub ochii sĕi a ordonatŭ de s'a omorîtŭ cânii muşcaţĭ şi în fine pornì grabnicŭ spre Buzĕu pe toţĭ aceştĭ nenorociţĭ spre a fi trimişĭ în cura dlui Dr. Babeşŭ.

Focŭ. Alaltăséră au arsŭ la Sprenghiu (Braşovulŭ vechiu) două şopróne cu lemne şi o bucătăriă, aflătóre în grădina lui Nic. Rêşnoveanŭ.

Corespondinţa „Gazetei Transilvaniei“.

Ţéra Oltului, 5 Octomvre 1887.

Amintirĭ din escursiunea la Sinaia.

Onorabilă Redacţiune! 'Mĭ zăcea la inimă, ca pe calea publicităţei sĕ împărtăşescŭ confraţilorŭ Românĭ de dincócĭ de Carpaţĭ baremĭ unele din impresiele cele mai remercabile ce mĭ-le căştigasemŭ cu ocasiunea escursiunei mele la Sinaia din véra acésta. De-o parte însĕ ocupaţiunile economice, ér de altă parte speranţa, că mĕ vorŭ preveni alţii, mai pricepĕtorĭ în causă şi mai dexterĭ în mănuarea condeiului, m'au abstinutŭ până în timpulŭ de faţă dela scrierea acestei corespondenţe,

Auḑisemŭ încă de multŭ, că Sinaia este loculŭ minunatŭ, unde din pămêntŭ rĕsarŭ castele şi sĕlbaticile văi ale munţilorŭ se prefacŭ ca prin minune în feerice grădinĭ. Aceste împrejurărĭ m'au îndemnatŭ sĕ profitŭ de ocasiunea trenului de plăcere, ce-lŭ arangiase biuroul de călĕtorii din Braşovŭ cu ocasiunea sĕrbătórei *S-tei Mării*, pentru ca sĕ mĕ învrednicescŭ şi eu a vedé aceste grandióse transformărĭ.

Ajungêndŭ în Sinaia, îmĭ părea că mĕ aflu nu în Sinaia cea din munţii Bucecilorŭ, ci în Sinaia din muntele Libanului; omulŭ nu póte sĕ admire în de ajunsŭ, cum a pututŭ acea ne'nsemnată Sinaiă, care înainte de asta cu 8—10 anĭ era o simplă comună, sĕ se prefacă în timpŭ aşa scurtŭ în o adevĕrată Thebaidă română.

Nu voiu sĕ mĕ încercŭ a descrie frumósele castele ale Sinaiei, între care primulŭ e *Castelulŭ Peleşŭ*, ce prin misteriulŭ ce î-lŭ dau munţii fumegătorĭ din jurulŭ lui se pare că ar fi sălaşulŭ unui Fĕtŭ-frumosŭ legendarŭ: tóte acestea le-am vĕḑutŭ descrise în colónele acestui ḑiarŭ şi suntŭ cunoscute, celŭ puţin din cetitŭ, aprópe întregei Europe. Ceea ce vreu eu sĕ accentuezŭ la loculŭ acesta este impresiunea ce mĭ-a făcut'o *auḑulŭ cântecelorŭ ardelenescĭ, cântate de musica militară română pe pămêntulŭ României.*

Auḑit'am multe şi frumóse cântece esecutate de musica militară şi tóte mĭ-au plăcutŭ. Când am auḑitŭ însĕ melodii românescĭ ca „Ardeléna“, „Romana“, „Haţegana“, „Someşana“ etc. etc. părea că sunt fermecatŭ.

Rĕmâne acum se spunŭ, de unde a învĕţatŭ musica militară română cântece ardelenescĭ? Am întrebatŭ şi am aflatŭ, că le-a învĕţatŭ din *„Musa Română“*. Sciamŭ că la Blaşiu apare sub numele acesta o fóiă musicală română, redigeată de d-lŭ profesorŭ *Iacobŭ Mureşianu*, dér despre valórea acestei foi numai acumŭ am avutŭ ocasiune a mĕ convinge. D-lŭ I. Mureşianu, precum vĕdŭ eu, culege diferitele melodii naţionale românescĭ, le publică în fóia sa şi prin acésta le generaliséză, le face cunoscute tuturorŭ Românilorŭ.

Numai e lipsă sĕ spunŭ, că scopulŭ ce-lŭ urmăresce aşadéră d-lŭ Iac. Mureşianu prin „Musa Română“ e fórte sublimŭ. Nu-mĭ rĕmâne, decâtŭ sĕ felicitŭ din inimă pe vredniculŭ profesorŭ I. Mureşianu pentru acéstă nobilă tendinţă şi sĕ-i dorescŭ succese, căcĭ pré am fost îndopaţĭ cu musică streină.

I. S.

Mulţămită publică.

Pe loculŭ „Chelemenu“, proprietatea bisericei gr. c. din Maierŭ în decursulŭ anului 1888 s'a edificatŭ o şcóla pentru ambele biserică unite din Alba-Iulia. Subscrisulŭ mĭ-iau libertate a aduce la cunoscinţa On. publicŭ numele acelorŭ P. T. Domnĭ, carĭ din liberalitatea lorŭ au binevoitŭ a ne sprigini după putinţă în realisarea scopului doritŭ, şi totŭ-odată a le esprima prin acésta cea mai căldurósă mulţumită în numele poporului meu gr. c. din Maierii.

Aşa au încursŭ dela Escelenţa Sa Episcopulŭ r. c. din Alba-Iulia 5 fl., dela Spectabilii Domnĭ oficerĭ dela regim. 50 din Viena şi Alba-Iulia 10+3=13 fl. Dela Spectab. Domnĭ Oficirĭ dela regim. 64 din Orăştiă 6 fl. Dela Spectab. Domnĭ din Alba-Iulia: Simionŭ Micu protopopŭ 2 fl. Coşieriu advocatŭ 1 fl. Alexandru Velicanu advocatŭ 1 fl., Georgiu Popŭ secretarŭ 1 fl., Nicola advocatŭ 1 fl., Dr. Mohay Sándor deputatŭ 1 fl., Ioanŭ Botta 1 fl., Teodorŭ Porre 1 fl., Mendel Emanuel 1 fl., Dr. Nathan 2 fl., Adolf Ionász 1 fl., Körner Ignat 1 fl., Georgiu Filipŭ advocatŭ 1 fl. Dela D-nii sergenţĭ românĭ din Alba-Iulia Ingnatŭ Borza 1 fl., Mateiu Fulicea 1 fl., Petru Macaveiu 1 fl. 50 cr., Domşia Ioanŭ 1 fl., Ieronimŭ Manu 1 fl., Dumitru Furduiu cantinanŭ 1 fl. Din Maierii Alba-Iuliei dela Ludovicŭ Luca 5 fl., Nonus Poruţiu 5 fl., Nicolau Drambareanu 2 fl., 50 cr., Roşca Georgiu 2 fl., Roşiu Candinŭ 1 fl., Groza Ştefanŭ 1 fl., Niculae Şieuşianŭ 2 fl., Moldovanŭ Simionŭ 2 fl., Vasiliu Moldovanŭ 1 fl., Ştefanŭ Cacoveanŭ jude 5 fl., Niculae Moldovanŭ 1 fl., în sumă 73 fl. v. a. carĭ s'au transpusŭ curatorului primarŭ.

Alba-Iulia, 7 Octomvre 1888.

Ludovicŭ Luca,
preş. senatului scolasticŭ în Maierĭ.

LOGODNĂ.

Dlŭ' *Alexandru Popŭ*, teologŭ absolutŭ de Gherla, s'a logoditŭ cu d-ra *Elena Doboşĭ din Leordina.* Cununia se va sĕvîrşi în 15 Noemvre n. c. în biserica gr. cat. din Leordina.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Berlinŭ, 10 Octomvre. Se asigură din nou de către foile oficióse, că vorbirea lui Douglas a fostŭ ţinută după o prealabilă înţelegere cu împĕratulŭ. Douglas va merge la Roma în timpulŭ şederei împĕratului germanŭ acolo.

Berlinŭ, 10 Octomvre. Se ḑice, că Geffeken a fostŭ transportatŭ în închisórea numită a „Moabiţilorŭ“. In expediţiunea fóiei „Deutsche Rundschau“ s'au confiscatŭ broşurele din luna lui Octomvre, carĭ conţineau cunoscutele estrase din memoriile împĕratului Fridericŭ.

Berlinŭ, 10 Octomvrie. Societatea germană ostŭ-africană a cerutŭ ajutorŭ militarŭ dela oficiulŭ de esterne. In urma acésta au plecatŭ patru încrucişătorĭ la Sansibarŭ. Societatea a fostŭ scósă din totŭ teritoriulŭ colonialŭ.

Roma, 10 Octomvrie. Impĕratulŭ Germaniei sosesce astăséră la 8 óre în Ponteba, unde va sta timpŭ de o oră. In Roma va sosi împĕratulŭ Joi diminéţă. Indată după sosire va primi autorităţile în Quirinalŭ.

DIVERSE.

„Urḑica în loculŭ cânepei“ Sub titlulŭ acesta amŭ reprodusŭ în Nr. 210 alŭ fóiei nóstre o notiţă, în care se ḑicea, că în timpurile mai nouĕ s'au făcutŭ în Germania esperimente, prin carĭ s'ar fi constatatŭ, că „urḑica, pe lângă o îngrijire de totŭ bagatelă, aduce venite mai însĕmnate decâtŭ cânepa“ etc. In privinţa acésta, d-lŭ *Dr. G. Maiorŭ* din Bucurescĭ, care a avutŭ ocasiune a vedé în persónă resultatulŭ acelorŭ esperimente, ne trimite următórea rectificare:

„E adevĕratŭ, că guvernulŭ prusianŭ, la îndemnulŭ continuu alŭ botaniştilorŭ şi alŭ colegiului economicŭ prusianŭ, pentru a întroduce unŭ nou isvorŭ de câştigŭ pentru populaţiunea rurală, în fine s'a decisŭ sĕ facă încercărĭ cu cultura urḑicei — atâtŭ a urḑicei locale — urtica dioica— câtŭ şi cu diferite specii şi varietăţĭ străine de prin Indii. Cu cultura ei a însĕrcinatŭ câţĭ-va botanişti şi economĭ, cărora lĭ-a pusŭ la disposiţiă tóte aparatele şi instrumentele cele mai nouĕ ale technicei textile moderne. Incercările s'au făcutŭ 3 anĭ de-a-rêndulŭ şi pe întindere de ? ½ h. a. Resultatulŭ însĕ a fostŭ *nulŭ*, şi după ce au consumatŭ cu ele 60,000 — şesedecĭ de mii de mărcĭ —, au trebuitŭ sĕ le părăséscă. Stim. D-nŭ profesorŭ Wittmack dela universitatea din Berlinŭ însu-şĭ, ca unulŭ, care a luatŭ parte activă la aceste încercărĭ, nĭ-a spusŭ şi arĕtatŭ aceste faimóse culturĭ de urḑicĭ de lângă Treptow, în o. Berlinŭ.

Clocirea ouĕlorŭ. Unulŭ din cetitorii jurnalului de agricultura practică din Francia întrebâ direcţia acelei reviste, de ce mai totdéuna nu rĕuşesce sĕ scótă pui de pasĕrĭ, că mereu puii morŭ în ouĕ, séu chiar în momentulŭ când suntŭ aprópe de a eşi din găóce? Nu cumva sĕ fiă causa acestui accidentŭ vênturile ţĕrei? — Rĕspunsulŭ datŭ e următorulŭ: Până acum nu s'a aflatŭ décă vênturile violente, furtunile, au vr'o influenţă, potŭ aduce vătĕmare ouĕlorŭ în clocire; se póte că comoţiunile violente sĕ ucidă sĕmênţa oului, clocitŭ de 8 orĭ 9 ḑile, dér nicĭ-odată nu s'ar crede ca furtunile sĕ omóre puiulŭ aprópe de scosŭ. Mai de grabă s'ar crede, că puiulŭ în momentulŭ eşirei din găóce móre din causa năbuşelei, a lipsei de aerŭ respirabilŭ şi de rĕcóre: probă clocirea artificială, unde puii morŭ de mare căldură şi lipsă de aerŭ curatŭ, mai rece, aprópe de finitulŭ clocirei. Prin urmare, cuibarulŭ, trebuindŭ sĕ fiă mai puţinŭ caldŭ în momentulŭ eşirei puişorilorŭ din ou, e bine a pune în toiulŭ verei sub ouă iarbă cosită de curêndŭ, urzicĭ séu brazde próspete. — Acéstă recomandaţiă e fórte naturală şi întocmită pe esperienţă: că la scóterea puilorŭ o mare căldură se produce, care trebuindŭ a fi înlăturată, vinŭ în ajutorŭ erburile próspete, carĭ absorbindŭ căldura se usucă, ér puilorŭ le dă în schimbŭ rĕcórea lorŭ.

Istoria furculiţei. Unŭ profesorŭ italianŭ, Lumbraso, a făcutŭ unŭ studiu micŭ dér interesantŭ despre istoria furculiţei. Lumbraso arată că în anticitatea clasică furculiţa nu era cunoscută. Elŭ citéză pe autorĭ, carĭ dau prescripţiunĭ amĕnunţite, cum sĕ se apuce delicatŭ bucatele — cu degetele. Acum vre-o miiă de anĭ se ivesce „forcheta“; şi anume în cronica veneţiană a lui Damiano se menţionéză, că furculiţa a fostŭ întrodusă în Veneţia de o princesă bizantină. Insĕ inovaţia n'a fostŭ bine primită de Veneţianĭ. Timpŭ de doi secolĭ furculiţa n'a făcutŭ progrese în Italia; şi mai puţinŭ norocŭ a avutŭ în restulŭ Europei. In anulŭ 1360 ea se ivì în Florenţa, dér Lumbraso se îndoiesce că a fostŭ o furculiţă, ci unŭ felŭ de fórfecĭ, purtate de dame, atêrnate de rochiă. In véculŭ alŭ XVI-lea se întinse usulŭ furculiţei în Francia, apoi în Germania şi, lucru ciudatŭ, în Anglia se ivesce numai în véculŭ alŭ XVII-lea.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 10 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.36	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.32
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.63	„	9.65
Lire turcescĭ . . .	„	10.88	„	10.90
Imperialĭ	„	9.88	„	9.90
Galbinĭ	„	5.69	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 0 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	99.20
Renta de hârtiă 5%	90.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	146.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	112.50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.60
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.—
Renta de hârtiă austriacă	81.05
Renta de argintŭ austriacă	81.90
Renta de aurŭ austriacă	109.95
Losurĭ din 1860	104.50

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nr. 30—1888.
scol.

CONCURSU

Pentru ocuparea postului de alŭ 2-lea învĕțătorŭ la scóla confesională gr. cat. din Ilva-mică, prin acésta se escrie concursŭ pănă *în 20 Octomvrie st. n. a. c.* pre lângă salariu anualŭ de 180 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au de a-șĭ înainta suplicele lorŭ instruite cu documentele prescrise de legea scolastică pănă la terminulŭ prefiptŭ, la presidiulŭ senatului scolasticŭ gr. cat. localŭ.

Dela senatulŭ scolasticŭ confes. gr. cat.

Ilva-mică, în 30 Septemvre 1888.

Preşedintele: Nicolau Georgița, parochŭ.

Notariulŭ: Damianŭ Nechiti, învĕțătorŭ.

165,3—3

PUBLICAȚIUNE.

Subscrisulŭ curatorŭ aduce la cunoscință publică, că în ḑiua de 17 Octomvre 1888 și ḑilele următóre se vorŭ vinde din mână liberă imediatŭ și cu banĭ gata pe lângă prețulŭ de estimare séu peste prețŭ cęlui ce va oferì mai multŭ **mărfurile și mobiliarele** de prăvăliă ale lui **Iosifŭ Tóth**, aparținĕtóre massei concursuale. Vênḑarea se va face pe lângă intervenirea notarului publicŭ reg. și în grămeḑĭ de câte 200 florinĭ.

Brașovŭ, 4 Octomvre 1888.

Din însărcinarea comitetului creditorilorŭ.

Ludovicŭ Harmath, advocatŭ și curatorŭ.

167,3—3

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.